

75847.
Gesti-ma rahwa

Kalender

duetwerk
eht

Täht-ramat

1883

aasta peale.

Tallinnas.

Trükitud J. H. Gresseli kirjadega.

Gesti=ma rahwa

Kalender

ehk

Läht = ramat

1883

aasta peale, pärrast meie

Issanda Iesusse Kristusse sündimist.

Sel aastal on 365 päeva

Tallinnas.

Trükitud J. O. Gresseli kirjadega.

Tsensuri poolest lubatud.
Tallinnas, 9. Septembril 1881.

Märkide selletamine.

Noor = kuu.

Täis = kuu.

Esimene werend.

Viimne werend.

p. pärrast.

e. l. enne lõunat.

p. l. pärrast lõunat.

P. Pühha.

Aasta muutmised.

Kewwade hakkab 9. Paasto-kuu päwal, kello 1 e. l. Siis on päaw ja ö ühhe pikkused.

Sui hakkab 9. Jani-kuu päwal, kello 9 p. l. Siis on meil keigepikkem päaw.

Silggise hakkab 11. Mihkli-kuu päwal, kello 11 e. l. Siis on jälle päaw ja ö ühhe pikkused.

Talwe hakkab 10. Jõulo-kuu päwal, kello 6 e. l. Siis on meil keigelühhem päaw.

Jõulo- ja Wafila-päwa wahhel on: 9 nädalat ja 4 päawa.

Päwa-warjutamised.

Sel aastal on 2 päwa- ja 2 ku-warjutamised, agga meil näggematta.

ENSV TA
Klirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

38170

Ajaarw sel aastal.

Pärrast meie kallil Jõsanda Jeesuse Kristuse sündimist on tännawo aasta	1883
Maisma lomiseft	5832
Pärrast Kristiusso tullemist Riimale	692
Pärrast Tallinna ülesehitamist	664
Et ramatuid hakkati trütkima	443
Pärrast Putteruse õige usso üleswõtmist	366
Pärrast wanna katko	226
Pärrast sedda, kui Toompä pölland	199
Pärrast sure nälja hakkatust Riia- ja Tallinna-maal	187
Pärrast Peterburgil linna ehitamist	180
Pärrast teist katko	173
Pärrast sedda, kui meie Ma Wenne-rigi walliti. alla sai	173
Pärrast Tartu sure koki allustamist	81
Et Eesti-maal priust kulutati	66
Et Eihwlandi-maal priust kulutati	63
Pärrast Summalatenistust ne kiriku-seaduse järrel	49
Pärrast meie sure armolise Keisri Herra Aleksander III. Aleksandrowitzi sündimist	38
Pärrast Krimmi sõa hakkatust	30
Pärrast wiimse hinge kirjutust	25
Et Wenne-maal priust kulutati	22
Pärrast sedda, kui Keisri Herra Aleksander III. hakkas wallitsema	3

Kals ristileft (**) nädala päwa aru-numri ees tähendab, et on kiriku- ehk krouu-pühha, mis kirikus pühitsetakse; üks ainus (*) tähendab, et on mälestuse pühha, mis kirikus ei pühitseta, aga mil kohut ja looli ei peeta.

Januarius.

Kristusse ümberleitamisest. Luf. 2, 21.

****1** Laup. Neäri pääw
Nita Summa!

Josep põggeneb Egiptuse male. Matt. 2, 13—23.

2 Pühhap.	Pühha p. Neäri	Külmad
3 Esmasp.	Enok	ja
4 Teisip.	Metusala	 2 27' e. l.
5 Kesknäd.	Simon	heitsikkud
**6 Neljap.	3 Kunninga P.	ilmad,
7 Nede	Julianus	
8 Laup.	Erart	wahhel

Jesüs 12 aastat wanna. Luf. 2, 41—52.

9 Pühhap.	1 P. p. 3 K. P.	tuisoga.
10 Esmasp.	Paawli pääw	
11 Teisip.	Swrain	 8, 54' e. l.
12 Kesknäd.	Rein	
13 Neljap.	Gilarius	Barras
14 Nede	Robbert	
15 Laup.	Dirik	külm

Pulmad Kana-lünnas. Joan. 2, 1—11.

16 Pühhap. 2 P. p. 3 K. P. ja

Neäri-kuu.

17 Esmasp.	Tönnise pääw	umbne
18 Teisip.	Alfel	
19 Kesknäd.	Sara	 12, 6' p. l.
20 Neljap.	Waab. Sebast.	
21 Nede	Neto	ilm.
22 Laup.	Madlena	

Pealikust Kapernauma-lünnas. Matt. 8, 1—13.

23 Pühhap.	3 P. p. 3 K. P.	Summe=
24 Esmasp.	Timoteus	
25 Teisip.	Paawli ümb.	
26 Kesknäd.	Polikarpus	 7, 49' p. l.
27 Neljap.	Krisostom	faddo
28 Nede	Karel	
29 Laup.	Samuel	ja

Kristus sunnib tuled. Matt. 8, 23—27.

30 Pühhap.	4. P. p. 3 K. P.	tuul.
31 Esmasp.	An	

1. kuu p. pääw tõuseb kell 8, 50 min., wereb kell 3, 29 min.

11.	"	"	"	8, 33	"	"	"	3, 52	"
21.	"	"	"	8, 11	"	"	"	4, 18	"

Februarius.

1 Teisip.	Pirit	
*2 Keisnäd.	Küünla pääw	 11, 35' e. l.
3 Neljap.	Hanna	Peitlikud
4 Rede	Veronika	
5 Laup.	Agata	ilmad

Umbrohhust. Matth. 13, 24—30.

6 Pühhap.	5. P. p. 3. R. P.	ja
7 Esmasp.	Rikkart	
8 Teisip.	Salomon	tuisosed.
9 Keisnäd.	Pelli	
10 Neljap.	Kolastika	 1, 57' e. l.
11 Rede	Edo	Kaunis
12 Laup.	Eulalia	kange

Wina = mäest. Matt. 20, 1—16.

13 Pühhap.	9 P. e. R. ül. P.	külm.
14 Esmasp.	Walentin	
15 Teisip.	Wauстина	Selged
16 Keisnäd.	Zula	päwad,

Küünla-kuu.

17 Neljap.	Konstantzia	
18 Rede	Konfordja	 7, 6' e. l.
19 Laup.	Simon Apost.	

Külwi mehhest. Luf. 8, 4—15.

20 Pühhap.	8 P. e. R. ül. P.	wahhel
21 Esmasp.	Esaias	
22 Teisip.	Peetri pääw	kaunis
23 Keisnäd.	Mina	
24 Neljap.	Maddise pääw	
*25 Rede	Wiktoriaus	 6, 10' e. l.
**26 Laup.	Nestor	külm

Pimmedast te äres. Luf. 18, 31—43.

27 Pühhap.	Paasto Pühha	ja
28 Esmasp.	Justus	tuisf.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 7, 46 min., wereb kell 4, 46 min.
 11. " " " " 7, 19 " " " 5, 11 "
 21. " " " " 6, 49 " " " 5, 34 "

Martskus.

1 Teisip.	Wastla pääw	Külmad
**2 Keßnäd.	Tuhka pääw	
3 Neljap.	Kunigunde	 10, 11' p. l.
4 Rede	Adrian	ja
5 Laup.	Angelus	selged

Kristust kiusatakse. Matt. 4, 1—11.

6 Pühhap.	1 P. Paastus	päwad.
7 Esmasp.	Perpetua	
8 Teisip.	Siprian	Behmed
**9 Keßnäd.	Walwe p., Wöri p.	heitlikkud
10 Neljap.	Mikeus	
11 Rede	Konstantin	 7, 43' p. l.
12 Laup.	Krekor	ilmad.

Kananea naesest. Matt. 15, 21—28.

13 Pühhap.	2 P. Paastus	
14 Esmasp.	Sakarias	Umbne
15 Teisip.	Matilde	ilm.
16 Keßnäd.	Aleksander	

Paasto-kuu.

17 Neljap.	Truta	Eumesaddo.
18 Rede	Rabriel	
19 Laup.	Josep	 10, 1' p. l.

Kristus ajab kurratid wälja, Luf. 11 14—28.

20 Pühhap.	3 P. Paastus	
21 Esmasp.	Pent	Selge
22 Teisip.	Rawael	
23 Keßnäd.	Tiits	taewas
24 Neljap.	Rasimir	ja
**25 Rede	Paasto Mar. p.	
26 Laup.	Manuel	 3, 15' p. l.

5000 meest södetakse. Joan. 6, 1—15.

27 Pühhap.	4 P. Paastus	parras
28 Esmasp.	Rideon	
29 Teisip.	Rido	külm.
30 Keßnäd.	Udonis	
31 Neljap.	Tetlaus	Heitlik.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 6, 22 min., wereb kell 5, 59 min.
 11. " " " " 5, 52 " " " 6, 22 "
 21. " " " " 5, 22 " " " 6, 46 "

1 Nede	Karjalaskm. p.	 10, 29' e. l.
2 Laup.	Pauline	

Jesús kinnwidega wiisatud. Ioan. 8, 46—59.

3 Pühhap.	5 P. Paastus	Behmed
4 Esmasp.	Ambrosius	ilmad
5 Teisip.	Maksim	
6 Keisnäd.	Klestin	tormiga.
7 Neljap.	Aron	
8 Nede	Liborius	
9 Laup.	Vogislaus	Wihma

Kristusse fiske-sõitmiseft. Matt. 21, 1—9.

**10 Pühhap.	Palmi Pühha	 1, 6' p. l.
11 Esmasp.	Leo	
12 Teisip.	Julius	ja
13 Keisnäd.	Iustinus	
**14 Neljap.	Suur Neljap., Künni p.	
**15 Nede	Suur Nede	lumme=
16 Laup.	Karistus	saddo.

Kristusse ülestõusmisteft. Mark. 16, 1—8.

**17 Pühhap.	Ülestõusmise P.	
**18 Esmasp.	2 Pühha	 8, 43' e. l.
*19 Teisip.	Simon	Pilwne
*20 Keisnäd.	Jakobina	
*21 Neljap.	Adolarius	taewas.
*22 Nede	Kajus	
*23 Laup.	Jüri pääw	Kallid

Kinnipandud ukseft. Ioan. 20, 19—31.

24 Pühhap.	1 P. p. ül. Pühha	 11, 37' p. l.
25 Esmasp.	Markuse pääw	
26 Teisip.	Etsekias	kewwadised
27 Keisnäd.	Anastasius	päwad
28 Neljap.	Witalis	ja
29 Nede	Reimund	wahhel
30 Laup.	Erast	wihma.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 4, 54 min., wereb kell 7, 9 min.

11.	"	"	"	4, 26	"	"	"	7, 34	"
21.	"	"	"	3, 59	"	"	"	7, 55	"

Heast karjatsfest. Joan. 10, 12—16.

1 Pühhap.	2 P. p. ül. P.,	Bolbri p.
2 Esmasp.	Sigismund	12, 34' e. l.
3 Teisip.	+ Leidminne	Heitlik
4 Keßknäd.	Dio	ilm.
5 Neljap.	Rotard	
6 Rede	Susanna	Wihma=
7 Laup.	Ulrika	saddo.

Urrikese aja pärrast. Joan. 16, 16—23.

8 Pühhap.	3 P. p. ül. P.	Tuult
*9 Esmasp.	Niggulas	
10 Teisip.	Rordian	4, 50' e. l.
11 Keßknäd.	Pankratsius	ja
12 Neljap.	Henriette	
13 Rede	Serwatsius	wihma.
14 Laup	Kristjaan	

Kristusse ärraminnefest. Joan. 16, 5—15.

15 Pühhap.	4 P. p. ül. P.	Sojad
16 Esmasp.	Peregrinus	
17 Teisip.	Anton	4, 2' p. l.

18 Keßknäd.	Grif	felged
19 Neljap.	Aggäns	ilmad.
20 Rede	Pil	
21 Laup.	Pontufine	Kallid

Sigest pallumifest. Joan. 16, 23—30.

22 Pühhap.	5 P. p. ül. P.	sojad
23 Esmasp.	Desiderius	
24 Teisip.	Ester	7, 51' e. l.
25 Keßknäd.	Urbanus	päwad,
**26 Neljap.	Taewa min. p., (Suur + päaw)	
27 Rede	Peet	wahhel'
28 Laup.	Willem	

Rõmustajast Waimust. Joan. 15, 26 kuni 16, 4.

29 Pühhap.	6 P. p. ül. P.	wihma.
30 Esmasp.	Wikand	
31 Teisip.	Petronella	4, 21' p. l.

1. kuu p. päaw	tõuseb kell 3, 35 min.,	wereb. kell 8, 19 min.
11. " "	" " 3, 13 "	" " 8, 42 "
21. " "	" " 2, 57 "	" " 9, — "

1 Keßnäd.	Kotskal	Soe
2 Neljap.	Martellus	ilm.
3 Rede	Rasmus	
4 Laup.	Tarius	Heitlik.

Pühhaft Waimust. Ioan. 14, 23—31.

**5 Pühhap.	Nelli Pühhi	Mürris-
**6 Esmasp.	2 Pühha	taminne
7 Teisip.	Lukretsia	
8 Keßnäd.	Medardus	 6, 10' p. l.
9 Neljap.	Witkem pääw	wihmaga.
10 Rede	Wlavius	
11 Laup.	Barnabas	

Jesus ja Nikodemus. Ioan. 3, 1—15.

12 Pühhap.	3 aino Sum. P.	Umbne
13 Esmasp.	Tobias	ilm.
14 Teisip.	Walerius	
15 Keßnäd.	Widi pääw	 9, 17' p. l.
16 Neljap.	Justina	Kallis

17 Rede	Nikander	soe
18 Laup.	Homerus	ilm.

Rikkast mehhest. Luk. 16, 19—31.

19 Pühhap.	1 P. p. 3 a. S. P.	Selge
20 Esmasp.	Wlorentin	ja
21 Teisip.	Rael	
22 Keßnäd.	Karolina	 4, 42' p. l.
23 Neljap.	Wasilius	willo.
**24 Rede	Jani pääw	
25 Laup.	Webronia	

Surest õhto sõmaajast. Luk. 14, 16—24.

26 Pühhap.	2 P. p. 3 a. S. P.	Wihma-
27 Esmasp.	Ladislauß	
28 Teisip.	Josua	saddo.
*29 Keßnäd.	Peetri Pawli p.	
30 Neljap.	Lilla	 9, 29' e. l.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 2, 46 min., wereb kell 9, 14 min.

11.	"	"	"	2, 45	"	"	9, 19
21.	"	"	"	2, 52	"	"	9, 15

1 Rede	Leobald	Illusad
2 Laup.	Heina Maria p.	sojad
Kaddunud lambast. Luk. 15, 1—10.		
3 Pühhap.	3 P. p. 3 a. J. P.	ilmad.
4 Esmasp.	Ulrik	Raske
5 Teisip.	Anselm	passaw
6 Keisnäd.	Hektor	ilm.
7 Neljap.	Demetrius	
8 Rede	Kilian	 5, 9' e. l.
9 Laup.	Kirillus	Mürriß=

Olge armolisõsed. Luk. 6, 36—42.

10 Pühhap.	4 P. p. 3 a. J. P.	tamist,
11 Esmasp.	Eleanor	wihma
12 Teisip.	Hindrik	ja
13 Keisnäd.	Marreta pääw	tuult.
14 Neljap.	Ponawent	
15 Rede	Apost. jaggam.	 1, 53' e. l.
16 Laup.	August	

Rohkesti kallafagist. Luk. 5, 1—11.

17 Pühhap.	5 P. p. 3 a. J. P.	Selge
------------	--------------------	-------

18 Esmasp.	Rosina	
19 Teisip.	Widerika	
20 Keisnäd.	Elias	taewas.
21 Neljap.	Daniel	
**22 Rede	Maria Mahd.	 3, 5' e. l.
23 Laup.	Oskar	

Wariseride digusfest. Matt. 5, 20—26.

24 Pühhap.	6 P. p. 3 a. J. P.	
25 Esmasp.	Jakobi pääw	Heitlik
26 Teisip.	Anno	
27 Keisnäd.	Marta	
28 Neljap.	Plato	ilm.
29 Rede	Olowi pääw	
30 Laup.	Abdon	 3, 9' e. l.

4000 meest sõdetakse. Mark. 8, 1—9.

31 Pühhap.	7 P. p. 3 a. J. P.	
------------	--------------------	--

1. kuu p. pääw	tõuseb kell 3, 7 min.,	wereb kell 9, 3 min.
11. " " "	3, 26 "	8, 45 "
21. " " "	3, 48 "	8, 23 "

Augustus.

1 Esmasp.	Petri wang.	Kallid
2 Teisip.	Hannibal	
3 Keisnäd.	Eleasar	ilmad.
4 Neljap.	Dominikus	
5 Rede	Dswald	
**6 Laup.	Eugenius	 2, 32' p. l.

Walle prohmetidest. Matt. 7, 15—23.

7 Pühhap.	8 P. p. 3 a. J. P.	Pilwne
8 Esmasp.	Kerhard	
9 Teisip.	Romanus	taewas
10 Keisnäd.	Lauritse pääw	ja
11 Neljap.	Herm	foe
12 Rede	Klara	
13 Laup.	Ello	 7, 11' e. l.

Illekohtusest maja=piddajast. Luk. 16, 1—9.

14 Pühhap.	9 P. p. 3 a. J. P.	ilm,
**15 Esmasp.	Nuffi Maria p.	wahhest
16 Teisip.	Isak	ka

Seikuse-kuu.

17 Keisnäd.	Wilibald	wihma.
18 Neljap.	Leno	
19 Rede	Sebald	
20 Laup.	Pärnard	 3, 53' p. l.

Jerusalemma ärrarikmifest. Luk. 19, 41—48.

21 Pühhap.	10 P. p. 3 a. J. P.	Selged
22 Esmasp.	Wilibert	
23 Teisip.	Sakeus	ja
24 Keisnäd.	Pertli pääw	
25 Neljap.	Ludwig	sojad
26 Rede	Jrenäus	
27 Laup.	Kebhard	ilmad.

Wariserist ja tõlnerist. Luk. 18, 9—14.

28 Pühhap.	11 P. p. 3 a. J. P.	 8, 17' p. l.
*29 Esmasp.	Joan. huffamin.	
**30 Teisip.	Rebekka	Seitlik.
31 Keisnäd.	Benjamin	

1. kuu p. pääw tõuseb kell	4, 9 min.	wereb kell	7, 59 min.
11. " " " "	4, 36 " "	" "	7, 27 "
21. " " " "	4, 58 " "	" "	6, 58 "

September.

1 Neljap.	Skidius	
2 Nede	Eisa	Billud
3 Laup.	Reinard	ja
Kurdist ja keletumast. Mark. 7, 31—37.		
4 Pühhap.	12 P. p. 3 a. 3. P.	 11, 20' p. l.
5 Esmasp.	Moses	
6 Teisip.	Magnus	wägga
7 Keisnäd.	Regina	heitlikkud
*8 Neljap.	Maria sünd.	ilmad.
9 Nede	Bruno	
10 Laup.	Costenes	Selged

Preestrist ja lewitist. Luk. 10, 23—37.

11 Pühhap.	13 P. p. 3 a. 3. P.	 2, 30' p. l.
	Pöri pääw	
12 Esmasp.	Sirus	
13 Teisip.	Amatus	süggisefed
*14 Keisnäd.	+ üllendaminne	
15 Neljap.	Nikodemus	päwad.
16 Nede	Leontina	
17 Laup.	Joseptina	Tuulsed

Mihkli-kuu.

Kümnest piddali = többisest. Luk. 17, 11—19.

18 Pühhap.	14 P. p. 3 a. 3. P.	
19 Esmasp.	Werner	 7, 33' e. l.
20 Teisip.	Waušta	kurjad
21 Keisnäd.	Mattensse pääw	
22 Neljap.	Morits	ilmad.
23 Nede	Dsea	
24 Laup.	Joann. sam.	Tuul

Mammonast. Matt. 6, 24—34.

25 Pühhap.	15 P. p. 3 a. 3. P.	ja
*26 Esmasp.	Joann. Dpet.	
27 Teisip.	Adolw	 11, 59' e. l.
28 Keisnäd.	Wentsel	
**29 Neljap.	Mihkli pääw	wihm.
30 Nede	Sironimus	

1. kuu p. pääw tõuseb kell 5, 24 min., weereb kell 6, 27 min.

11.	"	"	"	5, 47	"	"	5, 56
21.	"	"	"	6, 11	"	"	5, 28

Oktober.

**1 Laup.	Wolmar	Umbne
Raini-liina surrust. Luk. 7, 11—17.		
**2 Pühhap.	16 P. p. 3 a. 3. P.	
	Leikuse Pühha	
3 Esmasp.	Jairus	
4 Teisip.	Prants	 8, 24' e. l.
5 Keisnäd.	Wides	ja
6 Neljap.	Luisa	tuulne
7 Nede	Malo	ilm.
8 Laup.	Tomasia	

Wee = többisest. Luk. 14, 1—11.

9 Pühhap.	17 P. p. 3 a. 3. P.	Kurjad,
10 Esmasp.	Mai	
11 Teisip.	Burkard	 12, 58' e. l.
12 Keisnäd.	Walwriid	
13 Neljap.	Teresia	külmad,
14 Nede	Kalikstus	wihmased
15 Laup.	Heddo	

Suremasti kääsust. Matt. 22, 34—46.

16 Pühhap.	18 P. p. 3 a. 3. P.	
17 Esmasp.	Leonhard	ilmad.

Wina-kuu.

18 Teisip.	Lutase pääw	
19 Keisnäd.	Lutsius	 1, 35' e. l.
20 Neljap.	Belisius	
21 Nede	Ursel	Selged
*22 Laup.	Kel	päwad.

Alwatud innimesest. Matt. 9, 1—8.

**23 Pühhap.	19 P. p. 3 a. 3. P.	
	Lutteruse õige usso illesw. P.	
24 Esmasp.	Salome	
25 Teisip.	Krispin	Willud
26 Keisnäd.	Amandus	
27 Neljap.	Kapitoliin	 1, 44' e. l.
28 Nede	Simon Judas	ilmad.
29 Laup.	Engelbreht	Wihma

Pulma ridest. Matt. 22, 1—14.

30 Pühhap.	20 P. p. 3 a. 3. P.	ja
31 Esmasp.	Wolfgang	tuult.

1. kuu p. pääw tõuseb kell 6, 34 min., wereb kell 4, 57 min.

11.	"	"	"	6, 59	"	"	4, 29	"
12.	"	"	"	7, 25	"	"	4, 2	"

November.

1 Teisip.	Pühhade pääw	 6, 16' p. l.
2 Kesknäd.	Singede pääw	
3 Neljap.	Kottlip	
4 Nede	Dt	Beikene
5 Laup.	Plandina	Külm

Runningamehhe pojast. Ioan. 4, 47—54.

6 Pühhap.	21 P. p. 3 a. S. P.	Selged
7 Esmasp.	Baltasar	päwad.
8 Teisip.	Klaas	 3, 23' p. l.
9 Kesknäd.	Joobst	
10 Neljap.	Martin Lutter	
11 Nede	Martin Piiskop	Dormised
12 Laup.	Jonas	ilmad.

Kamwalast sullaseft. Matt. 18, 23—35.

13 Pühhap.	22 P. p. 3 a. S. P.	Külm
**14 Esmasp.	Pridrik	ja
15 Teisip.	Leopold	tuiß.
16 Kesknäd.	Ottomar	

Calwe-kun.

17 Neljap.	Alweus	 8, 32' p. l.
18 Nede	Esra	
19 Laup.	Liisbet	Behmed

Kohto = rahhast. Matt. 22, 15—22.

**20 Pühhap.	23 P. p. 3 a. S. P.	
Surnute mälestuse Pühha		
**21 Esmasp.	Maria ohwer.	
22 Teisip.	Setfilia	ilmad.
23 Kesknäd.	Klement	
24 Neljap.	Josias	
25 Nede	Kadrina pääw	 1, 24' p. l.
26 Laup.	Konrad	

Kristusse fisse = sõitmiseft. Matt. 21, 1—9.

27 Pühhap.	1 Krist. tul. P.	Seitlik.
28 Esmasp.	Künter	
29 Teisip.	Gwert	
30 Kesknäd.	Andreffe pääw	

1. kun p. pääw tõuseb kell 7, 52 min., wereb kell 3, 37 min.

11.	"	"	"	8, 18	"	"	"	3, 14	"
21.	"	"	"	8, 39	"	"	"	3, 1	"

Detsember.

1 Neljap.	Urend	 5, 7' e. l. Kurjad
2 Rede	Kandidus	
3 Laup.	Tali	

Tähhed enne wimist päwa. Luf. 21, 25—36.

4 Pühhap.	2 Krist. tul. P.	ja
5 Esmasp.	Sabina	külmad
**6 Teisip.	Niggola pääw	ilmad.
7 Keisnäd.	Antonia	Tuisosed
8 Neljap.	Maria sam.	 9, 48' e. l. ja
9 Rede	Juhkum	
10 Laup.	Pühhem pääw	

Joannes wangi = tornis. Matt. 11, 2—10.

11 Pühhap.	3 Krist. tul. P.	külmad
12 Esmasp.	Ottilia	päwad.
13 Teisip.	Luutsia	
14 Keisnäd.	Nikasiu	Range
15 Neljap.	Johanna	
16 Rede	Albina	
17 Laup.	Ignatius	 2, 38' p. l.

Jõulokuu.

Joannesse tunnistusest. Joan. 1, 19—28.

18 Pühhap.	4 Krist. tul. P.	külm
19 Esmasp.	Lot	pitke=
20 Teisip.	Abraam	
21 Keisnäd.	Toma pääw	malt.
22 Neljap.	Peata	
23 Rede	Tagobert	 11, 15' p. l.
24 Laup.	Adam, Ewa	

Kristusse sündimiseft. Luf. 2, 1—14.

**25 Pühhap.	1 Jõulo Pühha	Seit=
**26 Esmasp.	2 Pühha	
27 Teisip.	Joan. Ewang.	lif.
28 Keisnäd.	Süta laste p.	
29 Neljap.	Noa	 5, 6' p. l.
30 Rede	Tawet	
31 Laup.	Silvester	

1. kuu p. pääw tõuseb kell 8, 53 min., wereb kell 2, 56 min.
 11. " " " " 9, 1 " " " 2, 58 "
 21. " " " " 9, 3 " " " 3, 7 "

Wennema Ülemavalitsaja sugufelts.

Aleksander Kolmas Aleksandrowits, Keiser ja teige Wennemägi wallitseja, Põhla-maa Kuningas, Some-maa Suurvärsi; sündinud 1845, Kükla-kuu 26. päeval, hakkas wallitsema Paasto-kuu 1. päeval.

Maria Weodorowna, Keisri Praua, Tanimaa Printsess; sündinud 1847, Talwe-kuu 14. päeval.

Nende lapsed:

Nikolai Aleksandrowits, Rigi pärria, Tšesarewits ja Suurvärsi; sündinud 1868, Pehhe-kuu 6. päeval.

Georg Aleksandrowits, Suurvärsi; sündinud 1871, Jüri-kuu 27. päeval.

Ksenia Aleksandrowna, Suurvärsi Printsess; sündinud 1875, Paasto-kuu 25. päeval.

Mihail Aleksandrowits, Suurvärsi; sündinud 1878, Talwe-kuu 22. päeval.

Oлга Aleksandrowna, Suurvärsi Printsess; sündinud 1882, Jani-kuu 1. päeval.

Keisri Herra wennad:

Wladimir Aleksandrowits, Suurvärsi; sündinud 1847, Jüri-kuu 10. päeval, ja temma Praua on:

Maria Pawlowna, Meklenburg-Swerini Printsess; sündinud 1854, Pehhe-kuu 2. päeval.

Nende lapsed:

Kirill Wladimirowits, Suurvärsi; sündinud 1876, Mihkli-kuu 30. päeval.

Boris Wladimirowits, Suurvärsi; sündinud 1877, Talwe-kuu 12. päeval.

Andrei Wladimirowits, Suurvärsi; sündinud 1879, Pehhe-kuu 2. päeval.

Helena Wladimirowna, Suurvärsi Printsess; sündinud 1882, Neäri-kuu 17. päeval.

Aleksei Aleksandrowits, Suurvärsi; sündinud 1850, Neäri-kuu 2. päeval.

Sergei Aleksandrowits, Suurvärsi; sündinud 1857, Jüri-kuu 29. päeval.

Paul Aleksandrowits, Suurvärsi; sündinud 1860, Mihkli-kuu 21. päeval.

Keisri Herra õde:

Maria Aleksandrowna, Suurvärsi Printsess; sündinud 1853, Wina-kuu 5. päeval. Laulatud 1874, Neäri-kuu 11. päeval Inglismaa Kuningliku Printsiaga Alfred, Hertzog von Edinburg.

Konstantin Nikolajewits, Suurvärsi; sündinud 1827, Mihkli-kuu 9. päeval, ja temma Praua on:

Aleksandra Josepowna, Saksen-Altenburgi Printsess; sündinud 1830, Jani-kuu 26. päeval.

Nende lapsed:

Nikolai Konstantinowits, Suurvärsi; sündinud 1850, Kükla-kuu 2. päeval.

Oлга Konstantinowna, Suurvärsi Printsess; sündinud 1851, Peituse-kuu 22. päeval. Laulatud Krefa-ma Kuninga Georgi prauaks.

Wera Konstantinowna, Suurvärsi Printsess; sündinud 1854, Kükla-kuu 4. päeval. Laulatud õnna Württembergi Kuningliku Hertzogiga, Wilhelm Eugeni prauaks.

Konstantin Konstantinowits, Suurvärsst; sündinud 1858, Leikuse-kuu 10. päeval.

Dmitri Konstantinowits, Suurvärsst; sündinud 1860, Jäni-kuu 1. päeval.

Nikolai Nikolajewits, Suurvärsst; sündinud 1831, Heina-kuu 27. päeval, ja temma Praua on:

Aleksandra Petrowna, Holstein-Oldenburgi Printsess; sündinud 1838, Leikuse-kuu 21. päeval.

Nende lapsed:

Nikolai Nikolajewits, Suurvärsst; sündinud 1856, Talwe-kuu 6. päeval.

Peter Nikolajewits, Suurvärsst; sündinud 1864, Märri-kuu 10. päeval.

Mihail Nikolajewits, Suurvärsst; sündinud 1832, Wina-kuu 13. päeval, ja temma Praua on:

Olga Weodorowna, Badeni Printsess; sündinud 1839, Märri-kuu 8. päeval.

Nende lapsed:

Nikolai Mihailowits, Suurvärsst; sündinud 1859, Märri-kuu 14. päeval.

Anastasia Mihailowna, Suurvärssti Printsess; sündinud 1860, Heina-kuu 16. päeval. Laulatud Mecklenburg-Swerini kuningliku Printsi Friedrich Prantsi prauaks.

Mihail Mihailowits, Suurvärsst; sündinud 1861, Wina-kuu 4. päeval.

Georg Mihailowits, Suurvärsst; sündinud 1863, Leikuse-kuu 11. päeval.

Aleksander Mihailowits, Suurvärsst; sündinud 1866, Märri-kuu 1. päeval.

Sergei Mihailowits, Suurvärsst; sündinud 1869, Märri-kuu 25. päeval.

Aleksei Mihailowits, Suurvärsst; sündinud 1875, Jäni-kuu 16. päeval.

Olga Nikolajewna, Suurvärssti Printsess; sündinud 1822, Leikuse-kuu 30. päeval. Laulatud Wirtembergi Kuninga Karel Wriidrik Aleksandri prauaks.

Katarina Mihailowna, Suurvärssti Printsess; sündinud 1827, Leikuse-kuu 16. päeval. Laulatud õnna Mecklenburg-Strelitsi-ma suurhertsogliku Printsi Georg August Ernst Abolw Karel Ludwig prauaks.

Keiserliku Kõrgused, Printsid ja Printsesid Romanowski Hertogid ja Hertoginid Leuchtenberg:

Maria Maksimilianowna, Printsess; sündinud 1841, Wina-kuu 4. päeval. Laulatud suurhertsogliku Badeni Printsi Ludwil Willem Augusti prauaks.

Nikolai Maksimilianowits, Prints; sündinud 1843, Heina-kuu 23. päeval.

Eugenia Maksimilianowna, Printsess; sündinud 1845, Paasto-kuu 20. päeval. Laulatud Prints von Oldenburgi Aleksander Petrowitsi prauaks.

Eugeen Maksimilianowits, Prints; sündinud 1847, Märri-kuu 27. päeval.

Georg Maksimilianowits, Prints; sündinud 1852, Märri-kuu 17. päeval ja temma Praua on: Oldenburgi suurhertsogliku Printsess Terefe.

Teiste Eüropa riikide wallitsejad.

Saksa Keisri-riik. Keiser Willem I, sündinud 1797, tõsteti keisriks 1871. Temma Prana on Auguste, Saksen-Weimari Printsess. Kõnede poeg: Kronprints Frideik Willem.

Nimmetud keisri-rigiks on alldamal nimmetud rigid ühte libetud:

1. Preisli. Kuningas Willem I (Saksa Keiser).
2. Sakseni. Kuningas Albert, sünd. 1828, hakkas wallitsema 1873.
3. Baieri. Kuningas Ludwig II, sünd. 1845, h. w. 1864.
4. Würtembergi. Kuningas Karel I, sünd. 1823, h. w. 1864. Temma prauaks on Suurwürstlik Printsess Olga Nikolajewna.
5. Mecklenburg-Swerini. Suurhertsog Frideik Prants, sünd. 1823, h. w. 1842.
6. Mecklenburg-Strelitsi. Suurhertsog Frideik Willem, sünd. 1819, h. w. 1860.
7. Oldenburgi. Suurhertsog Peter, sünd. 1827, h. w. 1853.
8. Saksen-Weimari. Suurhertsog Karel Aleksander, sünd. 1818, h. w. 1853.
9. Hesseni. Suurhertsog Ludwig IV, sünd. 1837, h. w. 1877.
10. Badeni. Suurhertsog Frideik, sünd. 1826, h. w. 1852, ja mõnend muud wähemad rigid.

Austria-Ungari. Keiser Prants Josef I, sünd. 1830, h. w. 1848.

Belgia. Kuningas Leopold II, sünd. 1835, h. w. 1865.

Britti-riik. Kuningana Viktoria, kes ühhes ka India Keiserina on, sünd. 1819, h. w. 1837.

Bulgaria-maa. Würst Aleksander I., sünd. 1858, h. w. 1879.

Hispania. Kuningas Alwongs XII, sünd. 1857, h. w. 1874.

Italia. Kuningas Humbert I, sünd. 1844, h. w. 1878.

Kreeka-ma. Kuningas Georg I, sünd. 1845, h. w. 1863. Temma Prana on Suurwürstlik Printsess Olga Konstantinowna.

Hollandi-ma. Kuningas Willem III, sünd. 1817, h. w. 1849.

Portugal. Kuningas Luis Willip I, sünd. 1838, h. w. 1861.

Prantsuse-ma, prii-riik. President Paul Grewi.

Rootsi- ja Norra-ma. Kuningas Oskar II, sünd. 1829, h. w. 1872.

Tani-ma. Kuningas Kristjan IX, sünd. 1818, h. w. 1863.

Türgi-keisri-riik. Keiser Abdul Hamid II, sünd. 1842, h. w. 1876.

Kronopühhad,

mis ne kirrifo seadusse järrele ka Ma kirrifutes tulleswad
piddada:

1) Kiskla-kuu 26mal päwal. Meie sure Keisri Herr
ja keige Wennerigi Wallitseja Aleksander Aleksandro-
witsi sündimise päaw.

2) Paastu-kuu 2sel päwal. Meie sure Keisri Herr
Aleksander Aleksandrowitsi wallitusse hakkatusse päaw.

3) Pehhe-kuu 6mal päwal. Tšesarewitsi Suurwirsti
Nikolai Aleksandrowitsi, Wennerigi aujärje päris
pärria, sündimise päaw.

4) Geina-kuu 22sel päwal. Meie sure Keisri Prana
Maria Weodorowna nimme päaw.

5) Leikuse-kuu 30mal päwal. Meie sure Keisri Herr
ja keige Wennerigi Wallitseja Aleksander Aleksandro-
witsi nimme päaw.

6) Talwe-kuu 14mal päwal. Meie sure Keisri Prana
Maria Weodorowna sündimise päaw.

7) Jõulu-kuu 6mal päwal. Tšesarewitsi Suurwirsti
Nikolai Aleksandrowitsi, Wennerigi aujärje päris
pärria, nimme päaw.

 Needsinatsed Krono-pühhad petakse nenda kui
Paasto jutluse päwad.

Teadaandmine,

mil ajal ramatuid Postimajas wasto wõetakse.

Wastowõtmine ja arrasatmine rahha, dokumen-
tid, kindlamaks tehtud ramatud (mis eest 14 kop.
tulleb makssta) ja pakkid, mis Peterburgi- ehk Riia-liina,
keige Wenneri- maale ehk ille rigi raja peawad saadetama,
iggapäaw kellu 8 hommiko kunni kellu 2 pärrast lõunat.
Kindlamaks tehtud ramatud wõetakse ka kellu 4 kunni kellu
6 pärrast lõunat wasto. Ramatud ehk kirjad wõetakse wasto
ja antakse wälja ja ramatude markid wõib osta kellu 8 hom-
miko kunni kellu 8 õhto. — Sel ajal mil postid tulewad
ehk arrasadetakse ei ja rahha-kirjad ehk muu pakkid wälja
antud sama.

Ärrasadetakse keisruggused kirjad.

Paidesse Esmapäwal, Teisipäwal, Nelja-
päwal ja Redel.

Pärnu, Kuresaare, Wolmri ja Willandi Esmapäwal,
Teisipäwal, Neljapäwal ja Redel kellu 6 p. l.

Sapsalu, Lihula ja Wirtsu Teisipäwal, Redel
ja Pühhapäwal lõunal kellu 1. Üksi Sapsalu rama-
tudega Neljapäwal kellu 6 p. l.

Piinnas kui ka alleris on ulitsade äres mitmes kohhas
Post-kastid, kus kirjad ja ramato konwert näituseks peale
malitud, kuhhu ramatuid, kellel postmarkid peal on, wõib
illemelt sisse lasta, kust need iggapäaw wälja wõetakse ja
posti peale wiakse, ja illewal nimmetud arro järrele ärra-
fadetud sawad.

Postid tulles Tallinna:

Paidest Esmaspäeval, Teisipäeval, Neljapäeval ja Redel.

Pärnust, Kurrejarest, Wolmarist ja Willandist: Esmaspäeval, Restnädalal, Redel ja Laupäeval.

Hapsalust, Lihulast ja Wirtsust: Esmaspäeval, Restnädalal, Redel ja Laupäeval. — Sui ajal (se on 15. Mai kuni 15. Augusti kuni) sawad üksi kirjad ärrajadetud Esmaspäeval, Restnädalal, Laupäeval, ja tulles Teisipäeval, Neljapäeval, Pühapäeval.

Riiklikonnan postid.

Tuuru: Ue-ültsal lesse majas № 14.

Türrisse: Toompeal Baron Pahlua majasse.

Kurna: G. Florelli poodi wanna turrul.

Telegrahi sõnumid

wõetakse iggal päewa ja öö ajal wastu. Kes kas 10 ehk wähhem sõnnu tahhab kuskile läkitada, võib sedda omma sowimist möda tehha ja maksab igga 10 sõnna ette nipalju, kuidas järreltulleswal tabellis näidatud. Muidugi teada, et niisugustes kohtades hind teine on, mis siin mitte nimmetud ei olle ja sedda pangu iggaüks tähhele, et igga üksikune poostahw ehk märk sõnna ette arwatakse.

Telegrahi takson Tallinnast kuni

Astrahani . . .	1 r. 20 k.	Moskwasse . . .	— r. 60 k.
Baltistisse . . .	— „ 30 „	Narwa . . .	— „ 30 „
Dünaburgi . . .	— „ 60 „	Nishni-Nowgorodi 1 „	20 „
Gatshinasse . . .	— „ 60 „	Odesiasse . . .	1 „ 20 „
Hapsalusse . . .	— „ 30 „	Paidesse . . .	— „ 30 „
Harkowisse . . .	1 „ 20 „	Pärnusse . . .	— „ 30 „
Helsingisse . . .	— „ 30 „	Peterburgi . . .	— „ 60 „
Jamburgi . . .	— „ 60 „	Port-Runda (Lontow) 30 „	
Jõhwi . . .	— „ 30 „	Pskowi . . .	— „ 60 „
Kasani . . .	1 „ 20 „	Ratwerresse . . .	— „ 30 „
Kiewi . . .	1 „ 20 „	Riga . . .	— „ 60 „
Kolga . . .	— „ 30 „	Tartu . . .	— „ 30 „
Kronstatti . . .	— „ 60 „	Walta . . .	— „ 30 „
Kurrejare . . .	— „ 30 „	Warshawi . . .	— „ 60 „
Libawi . . .	— „ 60 „	Wiburgi . . .	— „ 60 „
Lihula . . .	— „ 30 „	Willandisse . . .	— „ 30 „
Mitawi . . .	— „ 60 „	Wilna . . .	— „ 60 „

Balti raudtee.

- 1) Sõidu pilet maksab üksi seks korraks, kui sedda ostetud.
- 2) Sõidu hind reisijatele on 1 klassis 3 kop., 2 klassis 2 $\frac{1}{4}$ kop. ja 3 klassis 1 $\frac{1}{4}$ kop. wersta pealt.
- 3) Lapsed alla 5 aastat sawad ilma rahhata ebdasi widud. Lapsed 5 kuni 10 aastat wannad, makswad 1 ja 2 klassis pool, 3 klassis üks werend sõidu hinda. Peale selle on kroun maks 1 ja 2 kl. 25 kop. ja 3 kl. 15 kop. rublast. Ebdasi nimmetud sõidu hinnad on kroun maksuga ühte arwatud.
- 4) Igga reisija võib üks puud (lapsed 5 kuni 10 aastaset $\frac{1}{2}$ puda) raskust ilma maksuta kasa wõtta.
- 5) Pileti milminne saab 5 min. enne ärra sõitmist otsa. Pakkide wasto wõtminne lõppeb 10 minutid enne ärrasõitmist;

1. Tallinnast Baltistisse.

Samad ja Pool-jamad.	Kangel. Versta.	Sõidu hind.					
		1 fl.		2 fl.		3 fl.	
		R.	R.	R.	R.	R.	R.
Tallinnast (Buffet) . . .	—	—	—	—	—	—	—
Nõmme (Pool-jama) . . .	8	—	—	—	—	—	—
Saue (Pool-jama) . . .	18	—	—	—	—	—	—
Keila (Buffet) . . .	26	—	98	—	74	—	38
Nüüvälja (Pool-jama) . . .	31	—	—	—	—	—	—
Klogale . . .	34	1	28	—	96	—	49
Baltistisse (Buffet) . . .	45	1	69	1	26	—	64

2. Tallinnast Peterburgi.

Tallinnast (Buffet) . . .	—	—	—	—	—	—	—
Laggebi (Pool-jama) . . .	14	—	53	—	40	—	21
Rajiko . . .	28	1	5	—	79	—	40
Rehra (Pool-jama) . . .	37	1	39	1	4	—	53
Negwidule (Buffet) . . .	53	1	99	1	49	—	76
Lehti (Pool-jama) . . .	66	2	48	1	86	—	95
Tappale (Buffet) . . .	73	2	74	2	5	1	5
Kadrina . . .	86	3	23	2	43	1	24
Rakwerre (Buffet) . . .	98	3	68	2	76	1	41
Kabbala . . .	115	4	31	3	24	1	66
Sonda (Pool-jama) . . .	125	4	69	3	51	1	79
Püssile . . .	135	5	6	3	80	1	94
Kochtel (Pool-jama) . . .	144	5	40	4	5	2	7
Jõhwi (Buffet) . . .	157	5	89	4	41	2	25
Vaiwarra . . .	174	6	53	4	90	2	51
Korff (Pool-jama) . . .	182	6	83	5	13	2	62

Narwa (Buffet) . . .	197	7	39	5	54	2	83
Salo (Pool-jama) . . .	209	7	84	5	88	3	—
Samburgi . . .	219	8	21	6	16	3	15
Weimarn (Pool-jama) . . .	231	8	66	6	50	3	32
Weimarn (Platform) . . .	233	—	—	—	—	—	—
Moskowitzi . . .	243	9	11	6	84	3	50
Liesenhaußen (Pool-jama) . . .	252	—	—	—	—	—	—
Bruda (Pool-jama) . . .	256	9	60	7	20	3	68
Wolosowo (Buffet) . . .	266	9	98	7	49	3	83
Riterino (Pool-jama) . . .	275	10	31	7	74	3	96
Jelisawetinskaja . . .	283	10	61	7	96	4	7
Gorwits (Pool-jama) . . .	294	10	3	8	28	4	23
Gatshina (Buffet) . . .	303	11	36	8	53	4	36
Pudost (Platform) . . .	309	—	—	—	—	—	—
Taitz (Platform) . . .	315	—	—	—	—	—	—
Duderhofs (Platform) . . .	319	—	—	—	—	—	—
Soldati-platform . . .	321	—	—	—	—	—	—
Krasnoje-Selo (Buffet) . . .	323	12	11	9	9	4	65
Pigowa (Buffet) . . .	334	12	53	9	40	4	81
Peterburgi (Buffet) . . .	347	13	1	9	76	4	99

3. Tallinnast Tartu.

Tallinnast (Buffet) . . .	—	—	—	—	—	—	—
Tappale (Buffet) . . .	73	2	74	2	5	1	5
Tamsale (Pool-jama) . . .	87	—	—	—	—	—	—
Kilsi . . .	96	3	60	2	70	1	38
Kalle (Pool-jama) . . .	107	4	2	3	1	1	54
Wäggewale . . .	116	4	35	3	26	1	67
Jöggewale (Buffet) . . .	134	5	3	3	76	1	92
Kerseli (Pool-jama) . . .	148	—	—	—	—	—	—
Woltile . . .	158	5	93	4	44	2	27
Tartu (Buffet) . . .	179	6	72	5	4	2	58

Tähelepannemine. Pooljamades ja platformides antakse piletid kuni tulewa jama. Sowib legi tulewa jama eeldasi sõita, siis peab ta ise ehk ka oberkonduktori läbi piletid ostma. Raudtee äse-sõiduga ei peatje pooljamade ja platformide jures.

Mõnned muud raudtee wahhed.

Talliinnast

Moskwa liina 898 wersta, maksud: 1. klassis 35 rubla 65 kop., 2. klassis 21 r. 68 f., 3. klassis 12 r. 91 f.
 Pskowi (Pihwa) liina 517 wersta, maksud: 1. klassis 19 r. 42 f., 2. klassis 14 r. 57 f., 3. klassis 7 r. 44 f.
 Düna burgi liina 759 wersta, maksud: 1. klassis 28 r. 43 f., 2. klassis 21 r. 33 f., 3. klassis 10 r. 90 f.
 Rija liina (ülle Düna burgi) 966 wersta, maksud: 1. klassis 36 r. 23 f., 2. klassis 27 r. 18 f., 3. klassis 13 r. 89 f.
 Wilna liina (ülle Düna burgi) 924 wersta, maksud: 1. klassis 34 r. 46 f., 2. klassis 25 r. 85 f., 3. klassis 13 r. 28 f.
 Warshawa liina (ülle Düna burgi) 1311 wersta, maksud: 1. klassis 48 r. 98 f., 2. klassis 36 r. 74 f., 3. klassis 18 r. 78 f.
 Rijiwi liina (ülle Düna burgi) 1730 wersta, maksud: 1. klassis 64 r. 88 f., 2. klassis 48 r. 67 f., 3. klassis 24 r. 88 f.
 Odesja liina (ülle Gatshina ja Brest-Litowsk) 2199 w., maksud: 1. klassis 82 r. 68 f., 2. klassis 62 r. 1 f., 3. klassis 31 r. 18 f., — (ülle Moskwa ja Rijiwi) 2452 wersta, maksud: 1. klassis 94 r. 3 f., 2. klassis 65 r. 48 f., 3. klassis 35 r. 30 f.

Nischni-Nowgorodi liina (ülle Moskwa) 1308 wersta, maksud: 1. klassis 50 r. 90 f., 2. klassis 33 r. 21 f., 3. klassis 18 r. 80 f.
 Wiborgi liina (ülle Peterburgi) 467 wersta, maksud: 1. klassis 16 r. 61 f., 2. klassis 12 r. 16 f., 3. klassis 6 r. 49 f.
 Helsingi liina (ülle Peterburgi) 760 wersta, maksud: 1. klassis 25 r. 41 f., 2. klassis 18 r. 6 f., 3. klassis 10 r. 19 f.

Teadaandmised lada-piddamist.

Neäri-kuu:

kui päaw.	kui päaw.
7. Orgita-mõisas 2 päwa.	2 päwa.
7. Larto-liinas 3 nädalat.	20. Perno-liinas 3 päwa.
7. Rja-liinas.	25. Wolmeri-liinas 6 päwa.
9. Werro-liinas 3 päwa.	25. Willandi-liinas 3 päwa.
10. Saapsalu-liinas 2 päwa.	26. Reblastes 2 päwa.
17. Kollowerres (Vanemaal)	27. Rakwerre-liinas 2 p.

Küünla-kuu:

2. Baldiski-liinas 2 päwa.	15. Wõnnu-liinas.
2. Willandi-liinas 1 näd.	18. Jõhwis 2 päwa.
2. Werro-liinas.	20. Rja-liinas.
2. Warka-liinas 8 päwa.	22. Werro-liinas 1 nädal.
4. Larto-liinas 2 päwa.	Audrus Rebe enne Wastla p.
6. Paide-liinas 2 päwa.	26. Riwwilo-mõisas 2 päwa.
6. Narwa-liinas 4 päwa.	27. Lemsali-liinas.
10. Kurrejare-liinas 3 p.	Lihhola-liinas, Esmaspäaw
15. Willandi-liinas 3 päwa.	enne Wastla päwa.

Paasto=kuu:

Kuu pääw. Raplas Isel Esmaspäwal 2 p. Keila firriko jures Esmas-
Kuu pääw. pääw pärrast 3mat Pühha Paastus 2 päwa.

Jüri=kuu:

10. Wörro-liinas 2 päwa. 20. Hannijõe-mõisas 2 päwa. Paide-liinas Nelsap. ja Nudel pärr. Ülestõusm. Pühha.
Rakwerre-liinas nädal pärrast Ülestõusm. P., Es-maspääw ja Teispääw.

Lehhe=kuu:

9. Wõbsus. 9. Räppinas.

Jani=kuu:

10. Kuresjare-liinas 12 p. 11. Wõnnu-liinas 7 päwa. 16. Rakwerre-liinas 2 p. 20. Talliinas 2 nädalat. 20. Ria-liinas 3 nädalat. 20. Paide-liinas 2 päwa. 23. Willandi-liinas 2 päwa. 24. Wörro-liinas. 26. Waska-liinas. 27. Talliinas 1 nädal. 29. Tarwaste-mõisas. 29. Tarto-liinas 2 päwa.

Jeiina=kuu:

1. Perno-liinas 2 päwa. 2. Kartsi-mõisas. 20. Ria-liinas 3 päwa. 20. Perno-liinas 3 nädalat. 25. Wolmeri-liinas.

Leikuse=kuu:

9. Abjeli-mõisas. 10. Waska-liinas. 10. Moisekaste-mõisas. 10. Lemjali-liinas. 10. Wörro-liinas. 15. Helme-mõisas. 20. Ria-liinas 3 päwa. 24. Kosfi-mõisas. 24. Kosse-mõisas. 24. Waste-mõisas. 27. Ue-mõisas, Willandi-maal. 29. Kilingi-mõisas 3 päwa. 30. Kaanso-mõisas.

Mihkli=kuu:

Kuu pääw. 2. Abja-mõisas 2 päwa. 2. Tammiste-mõisas. 4. Räppina-mõisas 2 p. 4. Sindimõisas. 6. Taleperri-mõisas. 8. Põlwe-firriku jures. 8. Rõuge-mõisas 8 päwa. 8. Tarto-liinas 3 päwa. 8. Kastna-mõisas. 9. Abeli mõisas. 9. Purniku-mõisas. 10. Patkilla-mõisas. 10. Paide-liinas 2 päwa. 10. Kõo-mõisas. 10. Mõnniste-mõisas. 10. Oidre-mõisas. 10. Wanna-Antsmõisas. 13. Põrawerre-mõisas. 14. Sapsalu-liinas 2 päwa. 14. Antso-mõisas. 15. Sallatfi-mõisas. 15. Kuresjare-liinas 3 p. 15. Korti-mõisas. 17. Põltsama-mõisas. 17. Kirrepääl. 18. Andrus. 20. Wendra-mõisas 2 päwa. 20. Narwa-liinas 4 päwa. Uemõisas 3mal Teispäwal Mihkli-kuus 3 päwa. 21. Wolmeri-liinas. 21. Baldiski-liinas 2 päwa. 21. Senno-mõisas. 24. Lihhola-liinas 3 päwa. 24. Jõhwiis 2 päwa. 24. Willandi-liinas 2 päwa. 24. Wörro-liinas. 26. Talliinas 3 päwa. Perno-liinas, Esmaspääw enne Mihkli-päwa 2 p. 28. Rakwerre-liinas 3 p. 29. Reblastes 3 päwa. 29. Keila firriku jures 3 p. 29. Tarto-liinas 3 päwa. 29. Mihkli-firriku jures. 29. Waska-liinas. 29. Wastse-mõisas. Raplas, Isel Nudel pärrast Mihkli-päwa 2 päwa.

Wina=kuu:

4. Pühhajärwe-mõisas. 4. Kollowerres 2 päwa. 5. Räppinas 2 päwa. 6. Lutsnifi-mõisas.

Kuu pääw.

- Jõeletmes, nädal pärast
 Miskli-päwa 2 päwa.
 6. Tarwaste-mõisas.
 9. Wõro-liinas 3 päwa.
 9. Lemjali-liinas.

Kuu pääw.

15. Orriku-mõisas.
 15. Lustivere-mõisas.
 15. Weste-mõisas 2 päwa.
 22. Nissi kiriku jures 3. p.

Tasme-kuu:

1. Tarto-liinas 2 päwa.	15. Kiwvi-Wiggas 2 p.
5. Põrawerre-mõisas.	20. Waska-liinas 2 päwa.
10. Paide-liinas 2 päwa.	25. Wolmeri-liinas 3 päwa.
10. Wõro-liinas 2 päwa.	25. Willandi-liinas 3 päwa.
10. Mustwees.	

Jõul-kuu:

5. Näppinas.	Perno-liinas, Esmasp. ning
10. Wõnnu-liinas 2 päwa.	Teisp. pärast 3 Kr. tul. P.
10. Wõbus.	16. Paide-liinas 2 päwa.
Merjama kiriko jures 3mal	19. Reblastes.
Krist. tul. Pühhal 2 p.	27. Waska-liinas 10 päwa.

Jggal aastal 25., 26. ehk 27. Jani-kuu päwal, sedda-möda kui kohto polest ette teada antakse, on Tallinnas toom peal lossi howis hooste näitus ja pärast sedda hooste rammo katsumine. Kellel teige parremad siin kubernangus kaswatatud hobbosed on, sawad aupalka. Enne kojominnemist woiwad kes himmustawad hobbosid müa, osta ehk wahhetada.

 Kubernango kohto kasso järrele ei olle lubba, ei Laupä-wal egga Pühapäwal lata piddada, waid, kui nenda juhtub, peab sedda teise nädala esimesel argipäwal petama.

Lugemised.

Teretuseks kalendri lugijale.

Magu igal aastal, nii ka seekord katseb kalendri-tegija lisajäus õpetlikuid ja aegwiitlikuid lugemisi pakkuda. Seekord aga on tal isäranis üks asi südamel peal, mis seda kippitama ajab, üks wäga tähtjas asi, kus külge rahwaste ja riikide õn ja õnnetus kinni on liidetud, olgu küll asi pealt waadates nii wäike kui näikse olewad. See on see küsimine: Kuida wõib siin ajalikus elus õnne põlwe kätte saada?

Ei m'ul 'põle õnne ühtigi! Seda kaebdust kuulufse tihti inimeste suust. Kas kaebajal seks asja on, ehk miidu aga mõtlematta kombel tühja wingub, seda saame warsi näha. Rahwas räägib ühest Mustlasest, keda sunniti oma hula-elu maha jätma, et auusal kombel ennaft tööga toita. Kelm aga kuppand enne erved ära, enne

kui neid külvand, ja kaebas siis, kui seeme muidugi üles ei tahtnud tärkada: Minu töö ei õnnista mitte!

Seda moodi õhkavad kaa mitu ja mitu ristiinimest oma õnnetuse üle ja mis õigusega, seda ei või otsekohe wälja ütelda. Niipalju aga on tõsi, et seal juures eksitust mitmel kombel sünnib. Sest kes inimesi vieti tähäle on pannud, peab tunnistama, et haigusest, wigase ihuliikmetest ja muu tõiste alwa asjadest, kus juures muidugi ühtigi ei või parata, et küll needsammad üsna tihti inimeste oma süü läbi juhtuvad, ma ütlen, neist wigadustest rääkimatta on sagedast küll need inimesed, kes hea meelega õnnelikuks tahaksid saada, ise süüdlased, kui nende kohta see wana sõna ei taha tõeks minna: Igaüks on oma enese õune sepp. Jumala abiga lähäb küll inimesel korda hoolsa tööga selle järjele jõuda, mis ta omaks õnneks arwab hea olevad, kui ta aga Jumalat paludes ja tööd tehes mõistab 1) aega viete oma kasuks pruukida — 2) wäham wälja anda, kui sisse tuleb — ja 3) oma wara hästi koos hoida.

Kuulus Benjamin Franklin, kes 100 aasta eest Ameerikamaal elas ja kes enne palju wiletsust pidi nägäma, eune kui alwa põlwest auu ja õune sisse sai, seesamma kuulus mees on

lord ühes osawalt kirjutud mõnusa õpetliku tükkis, mis ta „waejeks Rihhardiks“ nimetas, selgeste tunnistanud, kuidas need, kes piitawad õnnelikuks saada, seda kaa võimalikult wõiwad teha, kui n'ad aga Jumala abi peale lootes kindla meelega usinuse, truuvuse ja oma wara koos hoidmisega oma etteseatud sihi poole kiisawad. Ta näitab seal selgeste, kuidas inimesed ennast wäga pettawad, kui n'ad oma eksimõtte järäl arwawad, et — mis see üks minut on? ehk — on see kopikas kaa asi? ja muud sellefarnast weel. Sähärdune arwamine on kerglane ja otsekohe ütelda patt, sest et niisugused küsimised seda kerget meelt awaldawad, misga Jumalast antud aja ja waraga ümber käiakse. See arwamine on juba mõnda jõukad waejeks ja kehwat walge kepi warale saatnud. Seepärast, kes paremat põlwe taga igatseb, pidagu meeles, et 1) aeg on kuld! Et küll pääwal enam tunda ei ole, kui 24, siiski nagu kardaks mõni, sedagi weel liiga olevad, et seda otsegu meelega tühja ärawiidab, ilma selle peale mõtlemtatta, kui palju kasu selle aegus oleks wõind enesele ja ligimisele saata. Kui kaa üks ainus weerand tund saab äraraisatud, siis teeb see 300 tööpääwa kohta ometi 75 tundi ja see on otsekohe 7 tööpääwa. Mis ütleks ajaraiskaja see peale, kui kuuleks, et

keegi 7 pääwa järjestiku tühja on äraraisand? Eks ta paneks seda imeks? Ja arwame siis neid 7 pääwa rahaga ära, olgu wähäma 5 rubla, siis on 5 rubla sell kombel kaduma läinud ja tahab ehk keegi ütelda, see põle juu suurem asi, siis olgu wastuseks, et 5 rubla siia pillatud ja 5 rubla tenna, külap sest suur summa kaswab. Ehk kui see ainus 5 rubla kaduma jääb, siis ometi 5 rubla eest palju küllalt saab, olgu kas wähäma 2 paar nädalat elatud, ehk saab sülla puid ehk pool pütti räimid ehk olgu mis tahes tarwidust. Ja pealegi saab wististi enam aega ära raisatud, kui aina weerand tund pääwa kohta, külap ikka tundide kaupa. Olgu näituseks 3 tundi iga 300 tööpääwas, see teeb 900 tundi ülepea ja olgu iga tunni peale aina 5 kop. arwatud, teeb jälle 45 rubla, mis juba hea tükk raha on. Siin on weel pühapääwad arvamatta, kus iga ristiinimene peab püiidma, head tehhes nii palju kui aga wõimalik oma suurema ehk wähäma talentiga kasu saata. Nõnda nimetud priiaega aga aina laisuses ja lusti põlwe tagaajades ära wiitma on tõeste pat ja alw asi. Seks põle keegi priiaega saanud, waid kõige parem meele jahutus on see, kui lõbusal üks teisest lähikäimisel wastastiku kasu saab kaswatud. „Aleg kaub kääst ja saab meile süüks arwatud,“ ütleb üks Nooma

tarf ja seepärast ei saa keegi mõistlik inimene ennast tühja wabandama: ma arwasin, homme seks aega küllalt olewad. Ei, waid kohe, niipea ja niikaua aga weel aega on, peab oma asju toimetama, mitte ootama, kus siis tihti sünnib, et hiljaks on jäänud ehk ometigi kõige parem aeg mööda läinud. Üksi aga laisad ja hooletumad jätwad tegematta, mis täna teha wõimalik on ja neist sünnib siis see kuri felt, kes teisi taga kahetseb ja kadeda filmadega tema wara ja raha taga hakkab himustama.

„Kalendritegijal on hea kirjutada ja ei mõtlegi selle peale, et mõni mees nagu meeletu trügib tööd teha ja ometi on t'al ühtepuhku peenike peus!“ Nõnda ütleb ehk mõni wana halpea auus küla onku ehk pere eit.

Tõsi küll, seda on nähtud. Aga kas ei peaks järgmine wastus selle kohta kõlbama? — Mõni on küll hoolas ja usin oma kohuse täitmises, aga ta unustab ära ehk ei tule talle meelegi, mis ülemal 2) ütlesime, et mitte enam pea wälja andma, kui sisse saab wõetud ja 3) kunst on, oma korjatud wara koos hoida. Need kaks punkti wõime üheks wõtta ja järgmisel kombel arutada: Kes ikka enam kulutab, kui ta sissetulik kannab, sell' ei ole kõigest omast tööst ega waewanagemisest ühtigi kasu. Kes tööd teeb, teeb

seda tarwiduse pärast, kes aga sähardust paha ammetit selgeks õppib, et ikka seda ostab, mis t'al mitte, tarwis ei ole, külap sell' on kopika puudus, kui tarwiliku asja tuleb müretsfeda. Nii- fuguine tühi kulutus teeb kukele suurema augu, kui seda jõuab ära arwata. On neid wähä, kes kopikat seie, teise teema äraraiskawad, mõilematta see peale, et igapäaw kopikas aastas 365 kop. on, kümnes aastas 36 rubla 50 kop. ja lähäb lugu nõnda edasi, ütleme 40 aastat, see teeb juba 146 rubla wälja. See on juba kapitaal, mis 5 protsendiga aastas 7 rubla 30 kop. intressid toob ja pannakse neid intressi-intresside peale wälja, siis tõuseb seesamma kapitaal seda mõõda, kuida õpetud mehed on wälja arwand, mis järäl üks kapitaal, mis 5 protsendiga intressi-intresside peale on wälja pandud, 14 aastaga kahewõraliseks saab —

14 aasta järäle 292 rubla peale,

28 " " 584 " "

42 " " 1168 " "

56 " " 2336 " " j. n. e.

Mõnel ehk kohe jälle wastus keele peal: „kirjutada on hea, asja tõeks tegemisega on teine lugu,“ — ehk: „wõib olla, et siis lugu nii on, kui 40 aastat kopik hawal hakkab korjama ja kes siis weel jõuab 56 aastat oodata, siis peaks ju

wähämäst 120 aastat wanaks elama,“ — ehk kaa weel: „mis kasu mul sest on, kui oma kapitaali 56 aastat suuremaks teha ahnitsen?“ ja muud neidsarnatsid kõnesid. Siin olgu jälle seletuseks: Külap ikka enam saab tühja kulunud, kui kopikas aina, tihti ja enamiste 10 kop. pääwas ja rohkem, kas hooletuse läbi, ehk edewuse läbi, ehk laiskuse läbi, ehk — mis kõige ennem sünnib, kergemeelse wäljaandmisega süna, kus tarwis ei olegi. Olgu sell' kombel vähämäst 10 kop. pääwas arwatud, siis see teeb ühes aastas juba 36 rubla 50 kop. ja arwame, et keegi ehk juba 16. aastast saadik omale raha teenib, siis oleks tema tühi kulutus 16. kuni 56. aastast saadik, see on 40 aasta sees 40×36 rubla 50 kop., see on 1440 rubla. Ja kui ta oma 36 rubla 50 kop. esimese aastas kohe intressi-intresside peale paneks, siis oleks need juba üksi wiie protsendiga 28 aasta sees 144 rubla peale tõusnud ja kus need teised 39 aasta korjandused jääwad? Iga aasta 36 rubla 50 kop. intressi peale panna ja iga aasta ikka jälle uut kapitaali juure, kus juures wana kapitaal puutumatta jääb, eks nõnda pea tuhanded kaswama ja eks oleks siis hea wõtta wanal päiwil. Käs wõib weel imeks panna, et nii palju kaltsakaid santisi maailmas on — suurem hulk on oma natukest meeletumal kombel ärapil-

lanud ja elagu päävast pääwa, kuidas aga häda õpetab. Kuidas lükkad, nõnda lääb! Selle peale mõtelgu noor ja wana ja pöörgu eksiarmamisest, kes senna sisse sattund, parem hilja kui ilmaagi, aega on ikka weel meeleparandamisele ja tuletagu meele, et kõik need, kes kuulsaks meheks on saanud, enamiste on pidanud wiletsat elu äraelama, kuni etteseatud märgile jõudsid ja seda üksi oma kindla meele, osawa ajaprunkimise, otsesohese olemise ja wara kooshoidmise läbi, nagu kaa alamal jutt meile õpetust annab.

Rotti Mihkel.

Nõnda nimetati ühe kubermangu linnas üht noortmeest, kes üsna waeselt peale hakkas ja wiimaks riigi pealinna suure kauba kumturi asutas. Ta päris nimi oli Mihkel Hoolas. Ta wanesmad elasid umbes paar penikoormat linnast ära ja toitsid endid ja 4 last põllutööga. Et aga kehirus neil walitsemas oli, siis pidasid nõuu, mill kombel oma lapsi saaks isi oma leiba teenima panna ja nimele wanemat poega, kes juba 14 aastane oli. Kõige parem oleks olnud, teda kufagile hantwärgi juure õppima panna, aga

n'ad arwasid targemalt teewad, kui n'ad poissti wabrikusse tööle panid, et teda kohe warakult enese toitsjaks teha. Mihkel sai siis kaa linna wabriku peale ja oli seal hoolas ja usin ja lahke igaihe wasta. Kaudem aga ta selle põhwega ei tahtnud leppida ja mõtles ikka selle peale, kuidas uut nõuu leiaks, kuidas ta wabriku lämmostawa õhust, ränga tööst ja seltsiliste kurja kõnedeist, mis n'ad uulitsate peal ja alewikkude urkades olid õppinud, wõiks peaseda. Nii noor ta oli, nii tark oli ta kaa, et ta kellegile oma nõuust ja püüdmisest sõnakest ei lausund, waid salaja oma ette nõuu ärapidas, kuni üsna kogematta hakkatus kätte tuli. Ja see sündis sedawiisi.

Tema oli oma ema wenna juures korteris, kes linnas raamatukõitja oli. Pois pani oma priiaegus seda ja teist asja tähäle ja tegi kaa jõudu mõõda katses järäle, mis ette nägi tegewad. Muidugi oli see ikka üks poolik asi, sest et aeg ei annud, onu juures täitsa raamatukõitmist õppida. Siiski pidi ta selle asja läbi selle järjele saama, mis teda wiimaks rikkaks tegi ja auustuse sisse saatis. Sest kui ta kord poest omale tärklist klišterdamiseks tõi ja seda temale paberist kotikeses anti, küsis tema nagu nalja pärast kaupmehe käast, kas see ehk tahaks säharduste kotikeste tegemist tema teha jätta. Kaup-

mees tellis kohe kinnmekond tükki prooviks ja nüüd oli Mihkel kohe esimene töö, et veel sellisammal õhtul alwa paberit ostis ja mitte enne magama ei läinud, kuni tal 40 kotti valmis olid. Teisel õhtul viis neid kaupmehe kätte; see leidis neid nii head olevad, et kohe mitu sada tükki tellis igast suurusest ja seltsist. Kasu sõhärduse töö juures oli suurem, kui Mihkel oleks võinud mõelda, nenda et järäl arivas, et kui igapäev niisugust tööd oleks, siis eihakkul oma täit elamist saaks. Ta läks jala pealt veel teiste kaupmeeste juure ja sai ka nende kääst proovi tellimisi. Nenda'p siis tuli, et Mihkel juba nõdala pärast mitu tuhat tükki oli valmistada. Ta arivas aeg olevad vabriku tööd hoopis maha jätta ja läks seepärast kohe ühe wana lahtilastud soldati juure, kes temaga ühest wallast oli, ja küsis selle juures järäl, kas see ehk teda enese juure elama võttaks. Püüsi Juhani ei olnud midagi selle vastu ja nõnda kolis siis Mihkel kõige oma kraamiga — üks selja täis — onu juurest ära, kelle wallatumad pojad teda äratüütasid. Vabriku tööd jättis ka maha ja võttis nüüd homikust õhtuni paberist kottisi teha, mis jõud andis ja seda kauem ta seda ammetit pidas, seda osavamaks ta sai ja seda ruttem läks kaa töö kääst nii suurt kasu saates, et tal juba aasta

pärast kena summake riigi pankas intressi peal oli. Seal juures elas ta wäikest ja kena elu. Pääw osa klišterdas wäsimatta ja õhtu wõis pealegi oma töö juures juttu ajada Püüsi Juhaniaga, kui see töölt õhtule jõudis ja mõistlik, tasane mees oli, kes mõnda tarka õpetust teadis ütelda.

Kolmandamal aastal pidas Mihkel nõuu, oma nooremat wenda, 12 aastast Jürit oma juure wõtta, kes kottisi edasi klišterdaks, et isi muud kasulist seal kõrwas wõiks teha. Ta oli katsen teinud karbikese valmistada, mis aptekides käiwad rohu sisse panemiseks. Neist teenis kaa mõne hea kopiku. Siis oli ta veel raamatute müümist enese peale wõtnud, kust ta 10. osa enesele sai ja õhtuti käis ta ühe trükkikoda tseitungisi ümber kandma, kelle eest ta kuus jälle mõne rubla teenis. Wiimaks wõttis koguni nõuaks, edespäi ühe wirtsu poe oma kätte wõtta ja seks läks ta ühe kaupmehe juure poisiks. Selle juures oli ta paar aastat ja wõttis seepeale wäikese poe oma kätte, kus juures ta aga ikka veel oma endist ammetit pidas, et mitte tühja aega ei wiidaks. Jüri oli temale kõikipidi tubliks abiks. Aga et see heameelega kingseppaks tahtis hakkata, siis pani Mihkel teda meistri juure ja lastis oma 13 aastase de Mareti linna tulla, kes temale seltsiks ja abiks oleks. Sell kombel

läksid wiis aastat nagu lendes edasi. Kaup jooksis ja kõik muud kõrvalised ettevõtmised olid niisamati hea järje peal. Ja kuidas see kõik tuli? Seda kõik tegi Mihkli lahke ümberkäimine inimestega, keda ta hästi äratunda mõistis, tema auus meel, hea tahtmine, kindel meel ja truuvus ammetis, nagu kaa osavus ja hoolus. Pealegi ei raatsinud ta mitte üht silmapilku töötä seista ja kui ühel pääwal aega oli wiitnud, pani seda kirja, nagu õnsa Lutheruse sõber Melanchthon seda tegi, et teisel pääwal jälle tasuda, mis tegematta jäi. Igamees tahtis aina Kotti Mihkli juures osta, seal sai ikka õige mõeduga, et küll enamiste alhemalt ja sagedaste kaa midagit kauba peale. Ikka oli Mihklil väike nali kääpärašt ja mõistis alati asju sedamoodi toimetada, et igaühel sešt hea meel oli. Mihkli wara kaswis sell kombel silmnähtawalt ja ta arwas sellepärašt kasuliku olevad, suuremat kauplust oma peale wõtta. Ta hüüris suurema poe, wõttis nooremat wenda, 14 aastase Hindreku kaa weel linna ja nõnda õe ja wennaga ühes wõtsid kolmekesi tegewad olla. Tööd oli neil küllalt. Sešt peale poe oli Mihkel Hoolas oma peale weel teist kauplust wõtnud, nagu linadega, pündega ja ajarwilja müümist. Kaa wanemad olid end wiimaks linna asunud ja nende ülewaatmise alla andis ta aedasi,

nii hästi linnas, kui kaa mõisade juures, kellest temale õunte ja marjade kauplemisega suur kasu tuli.

Nüüd oli Mihkel Hoola kaup diete käimas. Igal pool tuldi temale ustarwusega wastu ja sellepärašt ta julges kaa oma ettevõtmisi wõimalikult laiendada. Et ta juba mõnda aega kaupade edasisaatmist toimetas, siis juhtus ta pealinnas üsna poolteist kogematta ühe kunturi oma kätte saama ja nüüd oli tema ettevõtmine diete õitsemas. Ta oli sedamoodi raske töö, hooluse ja ustarwusega ja et ta ikka vähäm wälja andis, kui sisse wõttis, oma wara hästi mõistis suuremaks teha, rikkamaks ja suurema auu päriliseks saanud, kui oleks julgend arwata. Ei unesgi ei olnud temale see mõte tulnud, nii kaugele järje peale saada, kui ta nüüd oli. Aga see tuli kõik sešt, et tema kõige oma osawuse ja usinuse juures ikka Jumalat meeles pidas ja Sellele üksi auu andis, kes kõige asja tegija on. Ta kartis Jumalat, nagu Joosep seda tegi ja ei saanud oma õnne põlwes mitte uhkeks, waid jäi alandlikuks ja armulikuks, kuni oma surmani. Ja tihti näitas ta oma sõbradele need pastled, millega ta kui waene poisike linna patšinud ja hoidis neid ülewal, kui üht kallist mälästust ja tunnistust Jumaliku armust ja heldusest.

Segane wastus.

Prantsuse maa kuulius Kreeka keele uurija Budé, keda ka Budäus nimetati, oli oma wanemas heas nii wäga kange himuline teaduse uurimise peale, et enam mingisugu teisist asjust ühtigi teada ei tahtnud ja seepärast kõikidele, kes temaga elasid, libedat käsku andis, teda mitte tema töö juures segada, kui ta omas tuas teadust uuris. Ja nii kaugele läks ta oma aruga, et ükskord, kui tema majas tulekahju lahri peasis ja teener ehmatusega tema tuppa astus, hüides: „Härja, maja põleb!“ tema teenrile pahaselt wastas: „Eks ma põle sulle ütelnud, sa ei pea mind mitte majatoimetuse asjadega segama, waid prouale üttelema, mis tarwis on!“

Derfflinger.

Ükskord istus see wahwa ja kuulius Brandenburi kuurwüürsti riigi kindral oma riigi ülema juures lõunasöömaks lanal ja teiste sakste hulkas kaa üks Prantsuse maa saadik, kell sööma ajal edewuse tuju sundis kuulust kindrali pilkama. Ta ütles seepärast: „Kas see peaks tõeste tõsi

olema, et siin kuurwüürstliku laudas üks kindral istub, kes ennemuiste rätsep olnud?“ — Derfflinger kuulis seda pilkamist, kargas wälkuwa silmadega püüsti ja hüidis walgust, oma mõega külge lüües: „See mees olen mina ja siin ma kannan külinarpuud, millega ma oma waenlasi pitkuti ja laijuti mõedan!“

Pääwawarjud aunistuse tähäks.

Kui meie maal keegi kroonut teenib ja astub seal ülema seisusesse, siis saab õlade peal kinnitud märkide läbi selle ohwitseri seisuse järge teada antud, mis epolettiteks nimetakse, ehk uuemal ajal keeruliseste nõbride läbi. Türgimaal on hobuse jõhwist wihad aunistuse märgid, mida ritwade oršas aumpäraliste eel kantakse ehk kosa ehk telgi peale üles pannakse. Sultani aunistuseks käiwad 6 wihta ja kindralitel ehk pashadel kas 1 ehk 2, kuidas nende aini seda nõuab. Jaawa saarel Aasia maailma jäms aga saawad pääwawarjud aunistuse tähäks tarwitud. Seal on 27 aumseisuse järge ja kõige ülem saab walge kuldse äärtega pääwawarju läbi tähändatud. Siis tulewad järgimööda roheline, sinine, pruun mitme-

fürgufe muutufega. Üks 6 ülema feifufitel on pääwawarjul kullatud äär, teifitel aga muidu kollane. Siiamis, Afia maa lõunepoolfes jäus peetakfe mitmekorralift pääwawarju kuningliku auumärgiks ja faab ka pitsati peal üles pandud.

Esimene aurulaew.

Aftal 1816, 24. Mikhli-kuu p. pandi Ameerikamaal esimene aurulaew käima. Teekond kestis Quiwilli ja Nju=Orleangfi linnade wahel 41 pääwa. Kõik paniwad feda uudift imeks ja walmistati kaptenile fuurt piduföömaaga, kus juures kapten oma lootuft awaldas, mis järäl ehk peagi fee aeg faada tulema. Kus sedafamma teed 20 pääwaga edasi ja tagasi faada lõppetama. Müid aga fõidab aurulaew umbes nädalaga feda wahet ja on neid mitu tuhat tükki Ameerikamaa jõgede ja järwede peal auramas.

Kohtumõiftmine Türgimaal.

Türklaste koorani järäl on õigufst tegemine ufufiftele kohufeks pandud. Ja räägitakse ka,

et Türgi kohtumõiftjad ilmasgi falamakfu ei wõtta, waid fellest hoolimatta oma kohuft õiete täita. Ometigi tuleb ka ette, et lugu teifiti lähäb, nagu Galet Effendift, üheft ülemaft kohtumõiftjast kõneldakse. Kui fee kord Kreeklaste esimese määfamise ajal kolm Kreeklast lastis ülespuna ja üks Kreeka habemeajaja kord poolkõgematta oma fala mõteid awaldas, mis järäl Galet Effendi tegu ülekohtuks arwas, mõistis Galet Effendi teda hukka ja andis käsku, meest ülespuna. Seal palus aga üks teine kohtumõiftja Galetit, et fee ometi õnnetumat habemeajajat elusse jättaks ja ütles: „Seefamma on juba kümme aastat minu pead paljaks ajand ja m'ul põleks mitte wõimalik, üht teift nii osawat habemeajajat leida, kui fee on.“ — „Aga,“ oli Galet Effendi wastus, „kuidas meie wõime kohuft täitmatta jätta? Noh, hea küll! Selle määfaja habemeajaja kõrwas elab üks õnnetega kaupleja, minge ja pooge feda tema tua ukse ette üles, et kohus hästi täidetud faaks!“ —

Tund hiljem kõlkus õnnetu Türgi parisnik oma tua ukse ees, habemeajaja aga oli eluga peasnud.

25 aastane juubeli pidu.

Üks kelm oli 25 aastat wangis olnud ja palus ühel pääwal äkkitselt wangikoja ülewaatajat, et see teda Direktori härra eite wiiks. Kui see wangist küsis, mis ta tahta, ütles wang alandlikult: „Et täna otse 25 aastat on, et mind siin finni peetakse, siis tahtsin paluda, et Direktori härra, kui kaa muud ülemad ja wangikoja wahid ning kaa minu armsad selttsilised nii head oleksid ja minu 25 aastase juubeli piduks minu juure wõersile tuleksiwad.“

Imelik tee juhatamine.

Soldat: Päi wõtate, kas teate mulle ütelda, kus elab tohter Dsaw, kelle juures mind korterisse pandud.

Naene: Kohe seal juures wulitsas, wasak kätt põikwulitsasse, seal kus pagar nurga peal elab. Teie teate ju selle pagari maja?

Soldat: Ei tea!

Naene: No näh, otse sellesamma pagari kõrwas elab tohter Dsaw.

Weider soow.

Paul: Oh Karla, küll sina aga õnnelik oled! Sa wõid ometi oma isaga Ameerikamaale wälja rändada ja wõid seal punaseid inimesi, pabukoisiid ja kõiksugu ilusaid asju näha! Aga ütle ometi — mikspärast rändate ära?

Kaarel: Isa ütles, et seda alwa aja pärast teeme.

Paul: Oh sa kallike, kas tõeste! Peaks minu isale ometi siis kaa kallid ajad kätte jõudma!

Kawal wang.

Wangikodad. Direktor (wangile, keda kohtu poolest hukka mõistetud): Seadust mööda on Teil õigus enne oma wiimist käiku seda rooga walitseda, mispeale kõige enam Teie himu käib.

Wang: Ma tahaks hea meelega maasikaid süüa!

Direktor: Neid ei saa mitte enne, kui wast kolmweerand aasta pärast!

Wang: Noh, nii kaua tahan hea meelega oodata!

Varem on ikka parem, ütles väike Liisi
ja ripputas seal juures siirupi peale sukurt.

Nii mittu päid, nii mittu meelt, hüidis
agarodniku pois, kui ta kapsta koormaga kauni
fattus ja iga kapsta pea oma teed läks.

Ei keegi pese rebast ega jäneft, mabandas
ennast Kaije Mai, kui tema laps karpas jalga-
dega ühes ümber jooksis.

Igaühele oma himu mööda, ütles hant-
wärgi sell, pani poisile ka, sto ette ja wõttis
praadi enesele.

Meie wõiks nagu wennad sõbralikult
üks teisega leppida, ütles wallatu pois oma
isa kohta, aga tema ei taha mitte!

$$\begin{array}{r}
 2 \overline{) 12582} \\
 \underline{16} \\
 13 \\
 \underline{14} \\
 1
 \end{array}$$

